

YKSITYISMETSÄNOMISTAJIEN SUHTAUTUMINEN METSÄLAKIIN

METSÄNOMISTAJAKYSELYN TULOKSIA

Anna-Kaisa Rämö
Paula Horne
Matleena Kniivilä
Anna-Kaisa Kosenius

Pellervon taloustutkimus

Metsäekonomistklubin iltapäiväsessio
Metsätieteen päivät, Helsinki 29.10.2013

TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää

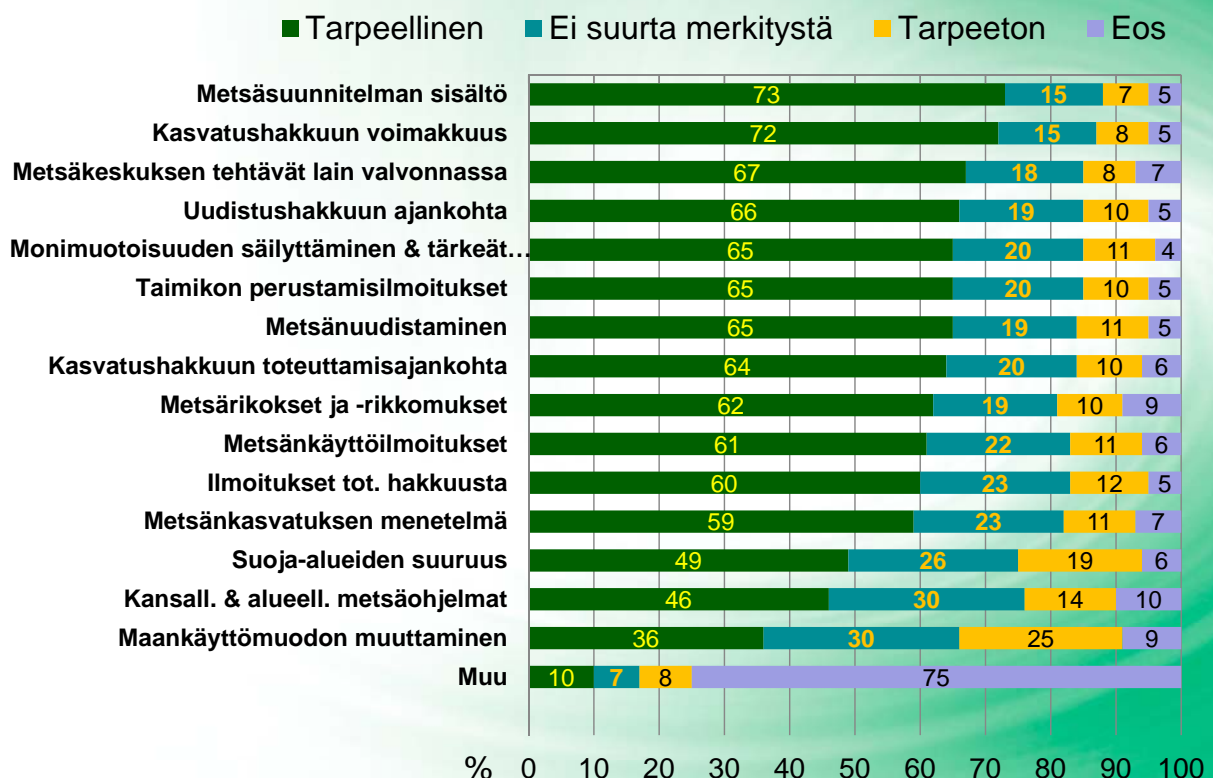
- Metsänomistajien asenteita metsälakia kohtaan
- Nykyisiin käytäntöihin liittyviä muutostarpeita
- Metsänomistajien tietoja ja tietotarpeita metsälakiin liittyvissä asioissa

metsälain valmistelutyön sekä metsälakiin
liittyvän neuvonnan tueksi

- Yhteistutkimus PTT ja Metla
- Postikysely syksyllä 2010
- Otos 2 591 yksityismetsänomistajaa
  - Metlan Metsänomistaja 2010- tutkimukseen vastanneita
  - Otokseen poimituilla päätehakkuuikäistä metsää
- Hyväksytyt vastauksia 1 400 kpl
  - Vastausaktiivisuus 55 %
- Kyselyyn vastanneet
  - Tausta vastaa pääpiirteittäin koko metsänomistajakuntaa
    - Hieman keskimääräistä enemmän painottuvat mm-yritykset, eläkeläiset, monitavoitteiset sekä perheomistuksessa olevat tilat
- Tutkimuksen rahoittajana MMM

A-K Rämö, PTT
 Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
 29.10.2013

Säätelyn tarpeellisuus eri metsäasioissa – säätelyä pidetään yleisesti tärkeänä

A-K Rämö, PTT
 Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
 29.10.2013

Miten mo:t mieltävät metsälain sisällön ja mitä asiakokonaisuuksia (ulottuvuuksia) he korostavat

Metsälakiin sisältyvä asiakokonaisuus (ulottuvuus)	Kokonaisuuteen sisältyvät muuttujat
Metsänhoito ja uudistaminen	Uudistaminen (ajankohta, kriteerit, hakkuut, puulaji, menetelmä), kasvatushakkuun voimakkuus & ajankohta, metsänkasvatusmenetelmä, metsäsuunnitelman sisältö
Toimenpiteiden valvonta	Metsänkäyttöilmoitus, ilmoitukset toteutuneista hakkuista, taimikon perustamisilmoitus, Metsäkeskuksen tehtävät, metsärikokset ja -rikkomukset
Metsän luontoarvot	Monimuotoisuuden säilyttäminen, Suoja-alueiden suuruus
Julkinen ohjaus	Kansalliset ja alueelliset metsäohjelmat, maankäyttömuodon muutos

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Metsänomistajat tyytyväisiä nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin

Tyytyväisyys nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin % metsänomistajista
Tyytyväinen 70 % Erittäin tyytyväinen 14 % Melko tyytyväinen 56 %
Ei tyytyväinen eikä tyytymätön 15 %
Tyytymätön 9 % Melko tyytymätön 7 % Erittäin tyytymätön 2%
Ei osaa sanoa 6 %

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Metsälain ulottuvuuksien tärkeys ja tyytyväisyys nykykäytäntöihin

Asiat, joissa pitää metsälain sääntelyä erittäin tärkeänä :		Tyytyväinen nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin	Tyytymätön nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin	Epävarma nykykäytännöistä
Metsänhoitoon ja uudistamiseen liittyvät asiat (34%)	% metsänomistajista	75	7	18
Toimenpiteiden valvontaan liittyvät asiat (28%)	% metsänomistajista	77	7	16
Metsien luonto-arvoihin liittyvät asiat (27%)	% metsänomistajista	66	15	19
Julkiseen ohjaukseen liittyvät asiat (32%)	% metsänomistajista	74	8	18

Luontoarvojen sääntelyä korostavien keskuudessa hakkuu- ja hoitotapoihin tyytymättömiä on kaksinkertaisesti (15%) muihin ryhmiin nähden – tyytyväisiä kuitenkin 2/3.

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Entä uudistuskypsyyden nykyrajojen sopivuus erilaisten metsänomistajien mielestä?

Uudistuskypsyyden nykyiset rajat ovat...
% metsänomistajista
Sopivat 81 % Erittäin sopivat 14 % Melko sopivat 67 %
Epäsopivat 6 % Melko epäsopivat 5 % Erittäin epäsopivat 1 %
Ei osaa sanoa 13 %

- Aktiiviset ja taloudellisia tekijöitä korostavat metsänomistajat
- Tyytyväisiä myös nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin

- Keski-ikäiset, yrittäjät, tavoitteiltaan epävarmat
- Tyytymättömiä keskim. useammin nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin

- Metsätaloudellisesti passiiviset metsänomistajat

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Erilaiset metsänuudistamistavat – ketkä suosivat mitäkin?

Taimikon perustamistapa uudistushakkuun jälkeen	% metsänomistajista
Istutus / kylvö omatoimisesti	65 %
Luontaisesti	26 %
Toimeksianto metsänhoitoyhdistykselle	25 %
Toimeksianto metsäpalveluyritykselle	5 %
Toimeksianto puun ostajalle	5 %

Aktiiviset, maaseudun mo:t, nuoret, palkansaajat

Toiminnalliset, myyvät puuta harvoin

Omat tiedot, taidot ym. resurssit vähäisiä

Yrittäjät, nuoret, puutteelliset omat resurssit

Suurten kaupunkien asukkaat

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Taimikot perustetaan pääosin kolmen vuoden kuluessa uudistushakkuusta

Taimikko pyritään perustamaan uudistushakkuun jälkeen	
% metsänomistajista	
Vuoden kuluessa	51
2-3 vuoden kuluessa	44
4-5 vuoden kuluessa	5

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Puuston vähimmäiskriteereiden lasku ei aikaistaisi uudistushakkuun ajankohtaa

Vähimmäisjäreyden lasku aikaistaisi päätehakkuuta % metsänomistajista
Todennäköisesti 18 % Erittäin todennäköisesti 2 % Melko todennäköisesti 16%
Epätodennäköisesti 70 % Melko epätodennäköisesti 42 % Erittäin epätodennäköisesti 28 %
Ei osaa sanoa 12 %

Vähimmäisiän lasku aikaistaisi päätehakkuuta % metsänomistajista
Todennäköisesti 17 % Erittäin todennäköisesti 3 % Melko todennäköisesti 14%
Epätodennäköisesti 66 % Melko epätodennäköisesti 41 % Erittäin epätodennäköisesti 25 %
Ei osaa sanoa 13 %

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Vähimmäiskriteereiden laskun vaikutus riippuu metsänomistajan tavoitteista

Metsänomistajien välisiä eroja, jos vähimmäiskriteerit laskevat tai poistuvat

- **Aikaistaisivat:** Taloudellisia tekijöitä korostavat metsänomistajat
- **Eivät aikaistaisi:** Nuorimmat ikäluokat, suunnitelman mukaan hakkaavat sekä virkistyskäyttäjät (ei taloudellisia tavoitteita)

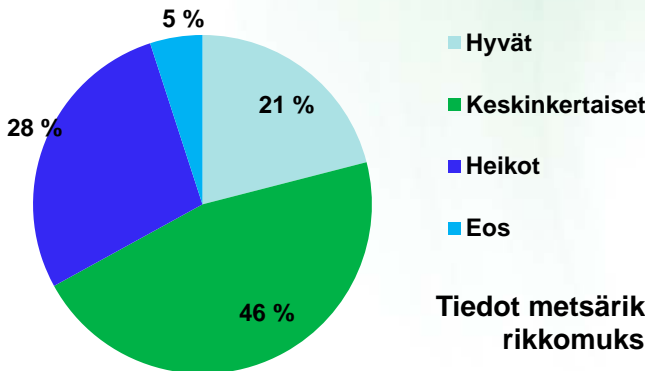
Metsätilan koko ei erottele metsänomistajia !

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

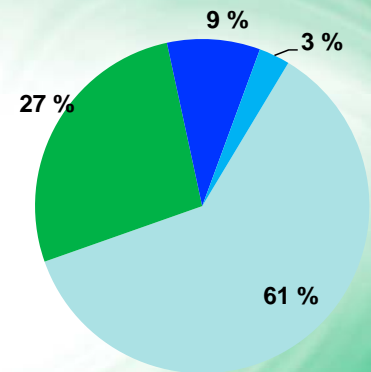

Metsänomistajien tiedot metsälaista – Metsänomistajien omat arviot

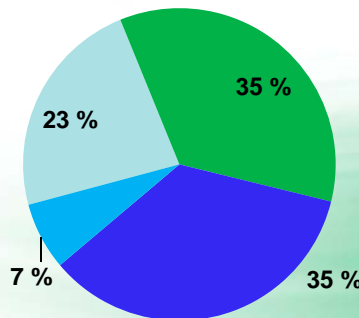
Tiedot metsälaista kokonaisuutena

Tiedot metsänuudistamiseen liittyvistä säädöksistä

Tiedot metsärikoksista/-rikkomuksista

Melko hyvin hallitaan myös eril. toimenpiteitä koskevat ilmoitukset (esim. metsänkäyttö- ja taimikonperustamis-ilmoitukset)

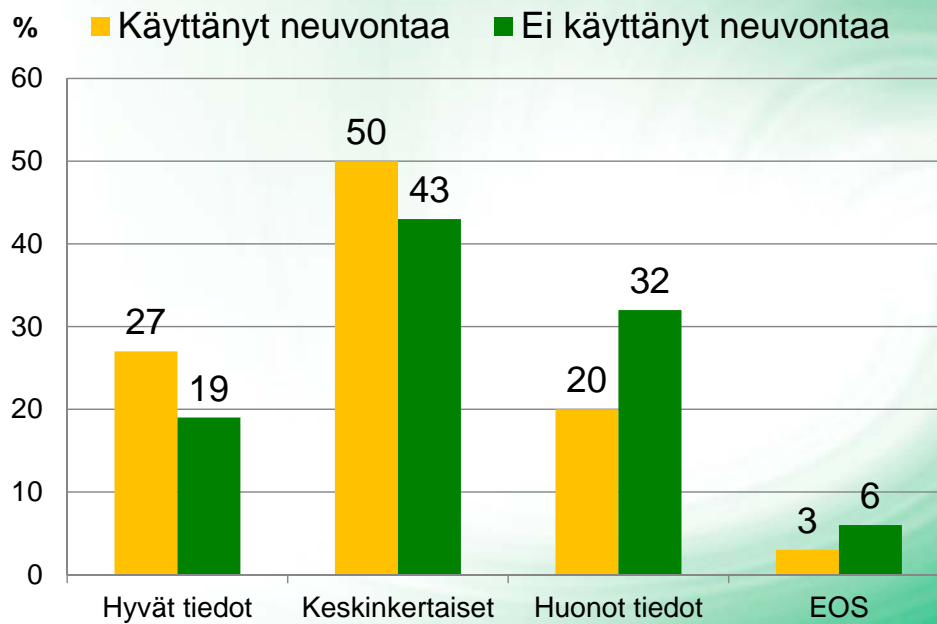
A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Metsänomistajien välisiä eroja metsälakiin liittyvissä tiedoissa

- Monitavoitteisilla ja taloudellista turvaa korostavilla keskimääräistä paremmat tiedot
- Virkistyskäyttäjillä hyvät tiedot monimuotoisuuteen liittyvissä asioissa – muutoin melko vähäiset tiedot
- Alle 40-vuotiailla keskimääräistä useammin hyvät tiedot (erityisesti hakkuut ja metsänomistajan velvollisuudet)
- Yli 60-vuotiailla heikoimmat tiedot (Metsäkeskuk-sen tehtävät tunnetaan)

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

Onko neuvonnan käytöllä vaikutusta metsälain tuntemukseen?

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

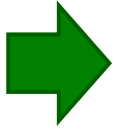
PÄÄTELMIÄ 1

- Metsänomistajat pitävät lakiin perustuvaa sääntelyä tarpeellisena useimmissa nykyiseen metsälakiin sisältyvissä asioissa
- Metsänomistajien tiedot metsälaista kokonaisuutena ovat melko heikot
  - Parhaiten tunnetaan metsänuudistamiseen liittyvä lainsäädäntö sekä metsänomistajan velvoitteina olevat käytännöt (esim. toimenpiteitä koskevat ilmoitukset)
  - Aktiivisesti metsätaloutta harjoittavilla on paras lain tuntemus
  - Neuvonnalla on metsälakiin liittyvää tietämystä lisäävä vaikutus => neuvonnan tarve on suuri
  - Suurinta tiedontarve on kasvavissa metsänomistajaryhmissä (kaupunkilaiset, palkansaajat, naiset)
  - Lainmukaisuudesta huolehditaan ammattilaisten avulla

A-K Rämö, PTT
Metsäekonomistiklubin iltapäiväsessio
29.10.2013

- Uudistamisen määräaikoja noudatetaan hyvin
  - Pääosin metsä uudistetaan muutaman vuoden sisällä hakkuusta
  - Uudistamisrajan pidentäminen / poistaminen ei siirtäisi olennaisesti metsänuudistamisen ajankohtaa
- Metsänuudistamistavoista yleisin on omatoiminen istutus / kylvö
  - Tarvitaan selkeitä ja yksiselitteisiä säädöksiä ja laajaa tiedottamista
- Nykyisiin hakkuu- ja hoitotapoihin pääosa metsänomistajista on tyytyväisiä
  - Luontoarvojen sääntelyä korostavien keskuudessa tyytymättömiä on kaksinkertaisesti muihin nähden – silti 2/3 tässäkin ryhmässä tyytyväisiä
  - Jos tyytyväisyys vallitseviin käytäntöihin on vähäistä, uudistuskypsyden rajatkaan eivät usein tyydytä

Nykyisessä metsänhoidossa toimitaan selkeästi nykyisten lakirajojen sisällä
=> Muutokset nykyisiin hakkuu- ja hoitokäytäntöihin vaikuttanevat melko pienen metsänomistajajoukon päätöksentekoon.